

Regeling van de Minister voor Klimaat en Energie van _____, nr. WJZ/ PM, houdende wijziging van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies en de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2022 in verband met de invoering van een subsidiemodule betreffende het verstrekken van subsidies voor het tijdelijk verminderen van gasafname

De Minister voor Klimaat en Energie,

Gelet op artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, de artikelen 2, eerste lid, 4, onderdelen a, b en d, 5, eerste en tweede lid, 15, 16, 17, eerste lid, onderdeel b, 19, 25, 34, eerste lid, 44, en 50, tweede, vierde en zevende lid, van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies;

Besluit:

Artikel I

De Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies wordt als volgt gewijzigd:

Aan hoofdstuk 4 wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 4.PM. Tijdelijke vermindering gasafname

Artikel 4.PM.1. Begripsbepalingen

In deze titel wordt verstaan onder:

- aansluiting: aansluiting als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel m, van de Gaswet;
- afnemer: afnemer als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel o, van de Gaswet, niet zijnde een afnemer die gas afneemt van het Raffinaderijgas-systeem en het systeem Westgas, bedoeld in bijlage 8 van de Regeling gaskwaliteit;
- gas: gas als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet;
- productie: het maken van roerende zaken als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek met als doel deze te verkopen, met uitzondering van energiedragers;
- gastransportnet: gastransportnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet;
- gasverminderingperiode: periode gedurende een gascrisis als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel c, van verordening (EU) 2017/1938 waarin met behulp van een tijdelijke gasbesparingsprojecten minder gas wordt afgenomen van een gastransportnet;
- referentieperiode: periode, vastgesteld met toepassing van artikel 4.PM.3, ten opzichte waarvan door middel van het tijdelijk gasbesparingsproject de afname van gas van een gastransportnet tijdelijk dient te worden verminderd;

Artikel 4.PM.2. Subsidieverstrekking

Intern gebruik

1. De minister verstrekt op aanvraag een subsidie voor het gedurende een noodsituatie als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel c, van verordening (EU) 2017/1938 uitvoeren van een tijdelijk gasbesparingsproject gericht op het tijdelijk door middel van het verminderen van productie verminderen van de afname van gas van een gastransportnet ten opzichte van de referentieperiode, als bedoeld in artikel 4.PM.3, met tenminste gemiddeld 2500 m³ per dag, waarbij een productie-installatie gedurende tenminste 14 en ten hoogste 28 aaneengesloten dagen wordt uitgeschakeld dan wel minder produceert.
2. De in het eerste lid bedoelde vermindering van de afname van gas betreft gas dat:
 - a. de aanvrager via een aansluiting of aansluitingen op een gastransportnet afneemt;
 - b. de aanvrager via een aansluiting of aansluitingen van een derde gas op een gastransport afneemt; of
 - c. een derde afneemt via een aansluiting of aansluitingen afneemt van het gastransportnet ten behoeve van de productie van een andere energiedrager, met uitzondering van elektriciteit, die door de aanvrager wordt afgenomen voor gebruik in een productieproces.
3. Een tijdelijk gasbesparingsproject kan uit meerdere deelprojecten bestaan, waarbij de deelprojecten gezamenlijk gedurende tenminste 14 en ten hoogste 28 aaneengesloten dagen door middel van het verminderen van productie een vermindering van de afname van gas van een gastransportnet met tenminste gemiddeld 2500 m³ per dag realiseren.
4. De in het eerste lid bedoelde vermindering van productie wordt niet gerealiseerd door het verplaatsen van productie naar andere productielocaties in Nederland of ander lidstaten binnen de Europese Unie.
5. Indien een warmtekrachtkoppelingsinstallatie onderdeel uitmaakt van het productieproces van de aanvrager dat onderdeel uitmaakt van een tijdelijk gasbesparingsproject dan dient de vermindering van productie als gevolg van het tijdelijk gasbesparingsproject te leiden tot een evenredige vermindering van het gebruik van de warmtekrachtkoppelingsinstallatie.

Artikel 4.PM.3 referentieperiode

1. De referentieperiode wordt voor iedere gasverminderingperiode afzonderlijk bepaald en bestaat uit de laatste vier weken voorafgaand aan de dag van openstelling van de regeling voor aanvragen voor de betreffende gasverminderingperiode, waarbij:
 - a. dagen waarop storingen en onderhoudstops plaatsvonden buiten beschouwing worden gelaten; en
 - b. de periode van vier weken wordt verlengd met het aantal dagen waarop storingen en onderhoudstops plaatsvonden.
2. In afwijking van het eerste lid kan een aanvrager, indien er bij het tijdelijk gasbesparingsproject waarvoor hij op grond van artikel 4.PM.2, eerste lid, subsidie aanvraagt sprake is van seizoensgebonden productie, een representatieve alternatieve referentieperiode opnemen in zijn aanvraag die zich bevindt tussen één jaar en een dag voorafgaand aan de dag waarop op grond van artikel 4.PM.2, eerste lid, aanvragen kunnen worden ingediend.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid is de referentieperiode gelijk aan de referentieperiode voor de eerdere gasverminderingperiode indien:
 - a. een aanvrager tijdens een eerdere gasverminderingperiode gedurende dezelfde noodsituatie een tijdelijk gasbesparingsproject heeft uitgevoerd waarvan dezelfde productie-installatie onderdeel uitmaakt; en
 - b. er minder dan vier weken zijn verstreken tussen de afronding van het tijdelijk gasbesparingsproject waarvan dezelfde productie-installatie onderdeel uitmaakt is

Intern gebruik

Intern gebruik

uitgevoerd tijdens de eerdere gasverminderingsperiode en de openstelling voor aanvragen voor de nieuwe gasverminderingsperiode.

Artikel 4.PM.4. Openstelling

1. De gasverminderingsperiode waarvoor op grond van artikel 4.PM.2, eerste lid, subsidie kan worden verleend wordt vastgesteld in de Regeling openstelling EZK- en LNV- subsidies 2023.
2. De periode van openstelling gedurende welke een aanvraag kan worden ingediend verschilt per gasverminderingsperiode.

Artikel 4.PM.5. Aanvrager

De aanvrager is een onderneming die:

- a. via een aansluiting of aansluitingen gas afneemt van een gastransportnet ten behoeve van gebruik in een productieproces;
- b. via een aansluiting of aansluitingen van een derde gas afneemt van een gastransportnet ten behoeve van gebruik in een productieproces;
- c. van een derde een energiedrager, met uitzondering van elektriciteit, afneemt ten behoeve van gebruik in een productieproces die is geproduceerd met behulp van gas dat door deze derde via een aansluiting of aansluitingen wordt afgenomen van een gastransportnet.

Artikel 4.PM.6. Hoogte subsidie

De hoogte van de subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject als bedoeld in artikel 4.PM.2 eerste lid, uitgedrukt in euro per m³ verminderde gasafname wordt per product en, indien van toepassing, per productie-installatie waarvan de productie wordt verminderd vastgesteld met inachtneming van de formule:

$$(P_{ref} - P_p) \times G_{gem} \times T_d \times S$$

waarbij wordt verstaan onder:

P_{ref} : gemiddelde hoeveelheid geproduceerd product per dag weergegeven in eenheid in de referentieperiode;

P_p : gemiddelde hoeveelheid geproduceerd product per dag weergegeven in eenheid in de projectperiode;

G_{gem} : het gemiddelde gasverbruik per eenheid product gedurende de referentieperiode, bestaande uit:

- a. Het gemiddeld variabel gasverbruik per eenheid product indien de bij het productproces betrokken installatie of installaties niet volledig wordt of worden uitgeschakeld, of
- b. Het gemiddeld vast en variabel gasverbruik per eenheid product indien de bij het productproces betrokken installatie of installaties volledig wordt of worden uitgeschakeld;

T_d : duur van de projectperiode in dagen; en

S : subsidiebedrag per m³ verminderde gasafname op basis van bieding van de afnemer voor de tender, bedoeld in artikel 4.PM.12, eerste lid, die maximaal het voor de betreffende gasverminderingsperiode in de Regeling openstelling EZK- en LNV- subsidies [2023] opgenomen bedrag in euro per m³ bedraagt.

Artikel 4.PM.7 Subsidiabele kosten

In afwijking van artikel 10 en artikel 11, eerste lid, van het besluit komen uitsluitend de kosten van de vergoeding per m³ verminderde gasafname als bedoeld in artikel 4.PM.6.

Intern gebruik

Artikel 4.PM.8. Verdeling van het subsidieplafond

De minister verdeelt het subsidieplafond op volgorde van rangschikking van de aanvragen.

Artikel 4.PM.9 rangschikkingscriteria

1. De minister rangschikt de biedingen in de aanvragen om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject waarop niet afwijzend is beslist hoger naarmate de gewenste subsidie in euro per m³ verminderde gasafname, bedoeld in artikel 4.PM.4, eerste lid, lager is.
2. Indien twee of meer aanvragers voor een bieding in hun aanvraag dezelfde prijs geboden hebben, afgerond op twee decimalen, dan rangschikt de minister de betreffende biedingen in de aanvragen om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject waarop niet afwijzend is beschikt op volgorde van binnenkomst van de aanvragen.

Artikel 4.PM.10 Start- en realisatietermijn

1. Met de uitvoering van het op grond van deze titel gesubsidieerde tijdelijk gasbesparingsproject wordt gestart uiterlijk 7 dagen na verlening van de subsidie.
2. De termijn, bedoeld in artikel 23, onderdeel b, van het besluit, loopt tot de in de subsidiebeschikking opgenomen datum.

Artikel 4.PM.11 Ontvankelijkheidsverklaring

Aanvragen die voldoen aan de voorwaarden voor ontvankelijkheid van de aanvraag ontvangen een verklaring van ontvankelijkheid.

Artikel 4.PM.12 Afwijzingsgronden betreffende de inhoud van het project

1. De minister wijst een aanvraag om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject af indien:
 - a. de aanvrager niet voldoet aan de vereisten van artikel 4.PM.2 of artikel 4.PM.5, of
 - b. dezelfde productie-installatie onderdeel uitmaakt van meerdere aanvragen om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject voor dezelfde gasverminderingsperiode, in welk geval de laatst ingediende aanvragen worden afgewezen.
2. De minister wijst een aanvraag om subsidie voor een tijdelijk gasgasopslagproject deels af indien:
 - a. het subsidieplafond wordt overschreden door toekenning van de aanvraag en:
 - 1° de aanvraag om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject bestaat uit meerdere deelprojecten die afzonderlijk van elkaar kunnen worden uitgevoerd; en
 - 2° de resterende deelprojecten die onderdeel uitmaken van het tijdelijk gasbesparingsproject gezamenlijk door middel van het verminderen van productie gedurende tenminste 14 ten hoogste 28 aaneengesloten dagen een vermindering van de afname van gas van een gastransportnet met tenminste gemiddeld 2500 m³ per dag realiseren; of
 - b. op grond van deze titel tijdens een eerdere gasverminderingsperiode subsidie is verleend voor de uitvoering van een tijdelijk gasbesparingsproject waar dezelfde productie-installatie onderdeel van uitmaakt en:
 - 1° de projectperiode van het tijdelijk gasbesparingsproject waar eerder subsidie voor is verleend blijktens de aanvraag voor subsidie voor een nieuw tijdelijk gasbesparingsproject overlapt met de projectperiode voor het nieuwe project; en
 - 2° met het nieuwe tijdelijk gasbesparingsproject ook na gedeeltelijke afwijzing gedurende tenminste 14 en ten hoogste 28 aaneengesloten dagen per dag

Intern gebruik

gemiddeld 2500 m³ vermindering van de afname van gas van een gastransportnet per dag door middel van het verminderen van productie wordt gerealiseerd.

Artikel 4.PM.13 Verplichting subsidieontvanger

1. De subsidieontvanger doet onverwijld melding aan de minister indien:
 - a. na verlening van de subsidie blijkt dat de subsidieontvanger minder dan 75% van de productievermindering waarvoor subsidie is verleend verwacht te realiseren;
 - b. de subsidieontvanger na verlening van de subsidie besluit geen gebruik te maken van de verleende subsidie;
 - c. na verlening een wijziging plaatsvindt in het eigendom van of de zeggenschap over de subsidieontvanger waardoor de subsidieontvanger een rechtspersoon, entiteiten of lichamen is geworden als bedoeld in artikel 5 terdecies, eerste lid, van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PubEU 2014 L 229).
2. De subsidieontvanger verstrekt de minister op diens verzoek binnen twee werkdagen informatie over de voortgang van een tijdelijke gasbesparingsproject waarvoor op grond van deze titel subsidie is verleend.
3. De subsidieontvanger draagt er zorg voor dat de gemiddelde hoeveelheid geproduceerd product per dag gedurende het deel van de gasverminderingperiode dat buiten de projectperiode valt niet hoger is dan de gemiddelde hoeveelheid geproduceerd product per dag in de referentieperiode, bedoeld in artikel 4.PM.4, tweede lid.

Artikel 4.PM.14 Tender

1. Met het oog op de aanvraag om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject als bedoeld in artikel 4.PM.2, eerste lid, neemt de aanvrager deel aan een tender.
2. De tender voor de subsidie, bedoeld in artikel 4.PM.2, eerste lid, onderdeel a, wordt opengesteld en gesloten op een door de Minister voor Klimaat en Energie in de Regeling openstelling EZK- en LNV- subsidies 2023 vast te stellen tijdstip.
3. De aanvrager kan per gasverminderingperiode als bedoeld in artikel 4.PM.2, eerste lid, meerdere aanvragen indienen indien deze aanvragen:
 - a. betrekking hebben op verschillende productie-installaties; en
 - b. zowel afzonderlijk als tegelijkertijd kunnen worden gerealiseerd.
4. Een aanvraag bevat één bieding.

Artikel 4.PM.15 Informatieverplichtingen

- Een aanvraag om subsidieverlening als bedoeld in artikel 4.PM.2 bevat ten minste:
- a. gegevens over de aanvrager, waaronder:
 - 1°. het post- en bezoekadres,
 - 2°. het rekeningnummer, en
 - 3°. het nummer waarmee de aanvrager is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel;
 - 4°. gegevens over de contactpersoon bij de aanvrager of de contactpersoon intermediair, waaronder de naam, het telefoonnummer en het e-mailadres;
 - b. gegevens over de bieding in de aanvraag, waaronder in ieder geval:
 - 1° het gemiddeld per dag te realiseren volume productievermindering, weergegeven in aantallen of eenheden per dag, waarmee de vermindering gasafname wordt gerealiseerd, indien van toepassing gespecificeerd voor elk van de deelprojecten die onderdeel uitmaken van het tijdelijk gasbesparingsproject;

Intern gebruik

Intern gebruik

- 2° de gemiddelde hoeveelheid vast en variabel gasverbruik per eenheid product gedurende de referentieperiode, indien van toepassing gespecificeerd voor elk van de deelprojecten die onderdeel uitmaken van het tijdelijk gasbesparingsproject;
- 3° daarbij horende gewenste subsidie in euro per m³ verminderde gasafname als bedoeld in artikel 4.PM.6;
- 4° het aantal dagen gedurende welke de aanvrager aanbiedt productie te verminderen, indien van toepassing gespecificeerd voor elk van de deelprojecten die onderdeel uitmaken van het tijdelijk gasbesparingsproject;
- 5° het aantal dagen na ontvangst van de subsidiebeschikking waarbinnen de aanvrager, met inachtneming van artikel 4.PM.10, eerste lid, uiterlijk kan aanvangen met de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject;
- 6° de geldigheidsduur van de bieding uitgedrukt in dagen vanaf het moment van indiening van de aanvraag met een maximum van 4 weken.
- c. een onderbouwing van de bieding in de aanvraag, waaronder in ieder geval:
- 1° een omschrijving van de reden van deelname aan de subsidiemaatregel;
 - 2° een opgave van de productielocaties en productielijnen waar de productievermindering ten behoeve van vermindering gasafname zal plaatsvinden, indien van toepassing gespecificeerd voor elk van de deelprojecten die onderdeel uitmaken van het tijdelijk gasbesparingsproject;
 - 3° een omschrijving van de wijze waarop de productievermindering ten behoeve van vermindering van de gasafname op ondernemingsniveau zal worden gerealiseerd, waarbij:
 - wordt aangegeven of de bij het productieproces betrokken installatie of installaties volledig wordt of worden uitgeschakeld ten behoeve van de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject; en
 - indien van toepassing gespecificeerd voor elk van de deelprojecten die onderdeel uitmaken van het tijdelijk gasbesparingsproject;
 - 4° een onderbouwing van de wijze waarop de omvang van de hoeveelheid gasverbruik per eenheid product in het productieproces is bepaald, indien van toepassing gespecificeerd voor elk van de deelprojecten die onderdeel uitmaken van het tijdelijk gasbesparingsproject.
 - 5° een omschrijving van de wijze waarop wordt voldaan aan demaximale termijn voor aanvang van de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject;
 - 6° een omschrijving van de wijze waarop de subsidieontvanger de voortgang van de realisatie van het tijdelijk gasbesparingsproject monitort.
 - 7° indien de aanvrager van een derde een energiedrager, met uitzondering van elektriciteit, afneemt ten behoeve van gebruik in een productieproces die is geproduceerd met behulp van gas dat door deze derde via een aansluiting of aansluitingen wordt afgenomen van een gastransportnet, een verklaring van de leverancier van een energiedrager omtrent het aantal m³ gas dat nodig is om een eenheid van de door de aanvrager afgenomen energiedrager te produceren;
 - 8° indien in het productieproces gebruik wordt gemaakt van een warmtekrachtkoppelinginstallatie, een beschrijving van het effect dat de geplande productievermindering heeft op de inzet van de warmtekrachtkoppelinginstallatie;
 - 9° indien van toepassing, een beschrijving van en toelichting op de representatieve alternatieve referentieperiode, bedoeld in artikel 4.PM.4, derde lid;
- d. een verklaring waarin de aanvrager verklaart:
- 1° zijn gasleverancier te hebben geïnformeerd over de aanvraag en de gevolgen die de aanvraag bij verlening heeft voor zijn gasafname;
 - 2° dat als gevolg van deelname aan deze regeling geen opschaling van productie plaatsvindt op andere productielocaties binnen de Europese Unie van de aanvrager of de groep van ondernemingen waartoe aanvrager, tenzij de

Intern gebruik

Intern gebruik

aanvrager desgevraagd ten genoegen van de minister kan aantonen dat de gasleveringszekerheid in een andere lidstaat of andere lidstaten hiermee niet ernstig in gevaar wordt gebracht;

3° indien van toepassing toestemming te geven aan de minister voor het gebruik van de voor de subsidie relevante gegevens die zijn verstrekt bij of krachtens artikel 2.15, tweede en vijfde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 18, eerste lid, van de Wet uitvoering EU-handelingen energie-efficiëntie of titel 4.4 van deze regeling; en

4° geen rechtspersonen, entiteiten of lichamen als bedoeld in artikel 5 terdecies, eerste lid, van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PubEU 2014 L 229) te zijn.

Artikel 4.PM.16. Aanvraag subsidievaststelling

1. Het eindverslag, bedoeld in artikel 50, tweede lid, onderdeel a, van het besluit, waarvan de aanvraag tot subsidievaststelling vergezeld gaat, bevat in ieder geval per bieding waarvoor subsidie is verleend:

a. een overzicht waaruit blijkt:

- 1° wat het gedurende de projectperiode gemiddeld per dag gerealiseerde productievolume, weergegeven in aantallen of eenheden, ten opzichte van het gemiddeld per dag gerealiseerde productievolume gedurende de referentieperiode is;
- 2° het aantal dagen gedurende welke de productie is verminderd;
- 3° het gedurende de projectperiode dagelijks gerealiseerde productievolume;
- en
- 4° hoeveel dagen na verlening van de subsidie is aangevangen met de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject.

b. een onderbouwing van de gerealiseerde productievermindering ten behoeve van vermindering gasafname waarin in ieder geval wordt toegelicht:

- 1° op welke productielocaties en productielijnen waar de productievermindering ten behoeve van vermindering gasafname heeft plaatsgevonden;
- 2° op welke wijze de productievermindering ten behoeve van vermindering gasafname op ondernemingsniveau is gerealiseerd.

c. bewijsstukken waarmee het in onderdeel a bedoelde overzicht en de in onderdeel b bedoelde onderbouwing worden gestaafd;

2. Indien het subsidiebedrag minder dan € 125.000 bedraagt dan gaat de aanvraag tot subsidievaststelling vergezeld van een met gebruikmaking van een door de minister beschikbaar gesteld middel afgegeven verklaring van een onafhankelijke deskundige derde, zijnde accountant, accountant-administratieconsulent of fiscaal adviseur.

3. In de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 50, tweede lid, onderdeel c, van het besluit dan wel verklaring bedoeld in het tweede lid, wordt aan de hand van en onder vermelding van de interne registraties en administratie van de subsidieontvanger vastgesteld:

- a. hoeveel productievermindering er gerealiseerd is gedurende de projectperiode;
- en
- b. indien de subsidieontvanger gebruik maakt van een alternatieve referentieperiode als bedoeld in artikel 4.PM.4, derde lid, dat:
 - 1° er sprake is van seizoensgebonden productie;

Intern gebruik

Intern gebruik

2° de alternatieve referentieperiode zich bevindt tussen één jaar en een dag voorafgaand aan de dag waarop op grond van artikel 4.PM.2, eerste lid, aanvragen kunnen worden ingediend voor de betreffende gasvermindingsperiode; en
3° de alternatieve referentieperiode representatief is.

Artikel 4.PM.17. Voorschot

- 1. De minister verstrekt ambtshalve een voorschot binnen twee weken na de datum van de beschikking tot subsidieverlening.
- 2. De hoogte van het voorschot bedraagt 75% procent van de maximale hoogte van de subsidie.

B

Na bijlage 4.PM.1 wordt de in de bijlage bij deze regeling opgenomen bijlage toegevoegd.

Artikel II

Aan de tabel behorende bij artikel 1 van de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2023 wordt een rij toegevoegd, luidende:

Titel 4.PM: Tijdelijke vrijwillige vermindering gasafname	Artikel 4.PM.2, eerste lid	Tijdelijke gasbesparingsprojecten die worden uitgevoerd tijdens de gasvermindingsperiode die loopt van PM tot en met PM	PM [openstelling gasvermindering- periode 1]	€ PM miljoen. [Plafond], waarbij het subsidiebedrag per m3 verminderde gasafname, bedoeld in artikel 4.PM,4, eerste lid, maximaal [PM euro per m3] bedraagt.
---	-------------------------------------	---	---	---

Artikel III

Deze regeling treedt in werking **PM**.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister voor Klimaat en Energie,

TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Als gevolg van [PM: a.h.v. situatiebeeld aanvullen –disruptie/onderbreking van de levering van via PM en evt. relevante weersomstandigheden] is er sprake van een tekort aan aanbod van gas op de Europese interne gasmarkt dat leidt tot een ernstige verstoring van de gaslevering, waarvan ook in Nederland de effecten gevoeld worden. Om de levering van gas aan afnemers, in het bijzonder (door solidariteit) beschermde afnemers, zo lang mogelijk te kunnen verzekeren is het noodzakelijk om maatregelen te treffen om de vraag naar gas te verminderen en in overeenstemming te brengen met het beschikbare aanbod. Het Bescherm- en Herstelplan Gas (hierna: BH-G)¹ voorziet hiertoe in maatregelen om de effecten van een verstoring van de gaslevering weg te nemen of te beperken.

Met deze subsidieregeling wordt beoogd de vraag naar gas terug te brengen tot een niveau waaraan met het resterende aanbod op de gasmarkt kan worden voldaan. De regeling doet dit door de uitvoering van tijdelijke gasbesparingsprojecten gedurende een gasvermindingsperiode stimuleren met een subsidie. De tijdelijke gasbesparing dient daarbij te worden gerealiseerd door middel van het verminderen van productie waarmee gemiddeld minimaal 2500 m³ gas per dag wordt bespaard gedurende een aaneengesloten periode van tenminste 14 en ten hoogste 28 dagen. Voor iedere m³ gasbesparing die met het tijdelijk gasbesparingsproject wordt gerealiseerd ontvangt de subsidieontvanger een vergoeding. De hoogte van deze vergoeding is gebaseerd op een door de subsidieontvanger in zijn aanvraag in het kader van een tender uitgebrachte bieding. De subsidie wordt over aanvragers verdeeld door middel van rangschikking op basis van prijs.

Deze besparingstender is de derde maatregel die is opgenomen in de ladder met maatregelen uit het BH-G ter bestrijding van een noodsituatie, het derde en hoogste niveau van gascrisis.

2. Achtergrond

2.1 De verordening gasleveringszekerheid en het Bescherm- en Herstelplan Gas

Op 25 oktober 2017 is Verordening (EU) 2017/1938 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2017 betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gasleveringszekerheid en houdende intrekking van Verordening (EU) nr. 994/2010 (PbEU 2017, L 280) (hierna: de verordening) vastgesteld. De verordening strekt ertoe in het geval van een ernstige verstoring van de gaslevering de solidariteit en het vertrouwen tussen de lidstaten te vergroten en de werking van de interne gasmarkt zo lang mogelijk in stand te houden, zelfs bij een aanvoertekort. In deze verordening zijn voorschriften opgenomen om de gevolgen van een noodsituatie te beperken en de gastoevoer naar (door solidariteit) beschermde afnemers zo lang mogelijk te waarborgen. Op grond van de verordening zijn lidstaten verplicht een noodplan op te stellen dat de maatregelen bevat om de effecten van een

¹ Kamerstukken II 2019/20, Kamerstuk 29023, nr. 252.

verstoring van de gaslevering weg te nemen of te beperken met inachtneming van de verordening vastgestelde noodplannen². In Nederland is dit noodplan opgenomen in het BH-G dat is opgesteld door de Minister voor Klimaat en Energie, die als bevoegde instantie in Nederland verantwoordelijk is voor de uitvoering van de maatregelen waarin de verordening voorziet (artikel 52ab, eerste lid, van de Gaswet).

In lijn met de verordening onderscheidt het BH-G verschillende niveaus van gascrisis die oplopen in ernst:

- I. niveau van vroegtijdige waarschuwing ("*vroegtijdige waarschuwing*"): wanneer uit concrete, ernstige en betrouwbare informatie blijkt dat er zich een gebeurtenis kan voordoen die de gasleveringssituatie aanzienlijk kan doen verslechteren en kan leiden tot het ontstaan van een alarm- of een noodsituatieniveau; het niveau van vroegtijdige waarschuwing kan worden geactiveerd door een mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing;
- II. alarmniveau ("*alarm*"): wanneer er zich een verstoring van de gaslevering of een uitzonderlijk hoge gasvraag voordoet die de gasleveringssituatie aanzienlijk doet verslechteren, maar de markt nog in staat is deze verstoring of vraag op te vangen zonder gebruik te moeten maken van niet-marktgebaseerde maatregelen;
- III. noodsituatieniveau ("*noodsituatie*"): wanneer zich een uitzonderlijk hoge gasvraag, een aanzienlijke verstoring van de gaslevering of een andere aanzienlijke verslechtering van de gasleveringssituatie voordoet, en alle relevante marktgebaseerde maatregelen zijn toegepast maar de gaslevering niet volstaat om aan de resterende gasvraag te voldoen en er dus bijkomend ook niet-marktgebaseerde maatregelen moeten worden genomen, met name om gasleveringen aan beschermde afnemers overeenkomstig artikel 6 van de EU-verordening veilig te stellen.

Het BH-G voorziet in maatregelen voor alle drie de door de verordening onderscheiden niveaus. Tijdens de eerste niveaus van gascrisis (vroegtijdige waarschuwing en alarm) kunnen (dreigende) onderbrekingen van gaslevering met marktgebaseerde maatregelen worden ondervangen. Hierbij zijn marktpartijen aan zet. Dit vergt derhalve geen maatregelen van de zijde van de overheid. Tijdens het derde en hoogste niveau van een gascrisis (een noodsituatie) is overheidsinterventie (niet-marktgebaseerde maatregelen) noodzakelijk om de crisissituatie te bestrijden. De maatregelen waarin het BH-G voorziet voor noodsituaties zijn in het BH-G opgenomen in een maatregelenladder³.

² Artikel 8, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van verordening (EU) nr. 2017/1938.

³ P. 5, p. 46-53 en Bijlage I van het Bescherm- en Herstelplan Gas.

Maatregelenladder		Soort maatregel	Gericht op type afnemer
1	Oproepen tot vermindering aardgasverbruik	Maatschappelijk	Alle afnemers
2	a. Vrijwillig verzoek minder gasafname aan buurlanden (overheid tot overheid). b. Europese commissie verzoeken om regionale noodsituatie uit te roepen	Internationaal	Niet-beschermd afnemers
3	Inroepen van een besparingstender 'minder afname'	Economisch	Niet-beschermd afnemers
4	Opleggen van een extra heffing voor aardgas	Economisch	Niet-beschermd afnemers
5	Gedwongen brandstofomschakeling van industrieën	Juridisch	Niet-beschermd afnemers
6	Gedwongen brandstofomschakeling bij de productie van elektriciteit	Juridisch	Niet-beschermd afnemers
7	Niet-beschermd afnemers afschakelen (administratief en/of technisch)	Juridisch / technisch	Niet-beschermd afnemers
8	Niet door solidariteit beschermd afnemers afschakelen (administratief en/of technisch)	Juridisch / technisch	Niet door solidariteit beschermd afnemers
9	Inroepen onderlinge solidariteit tussen EU-lidstaten	Internationaal	Niet door solidariteit beschermd buitenlandse afnemers
10	Door solidariteit beschermd afnemers administratief afschakelen	Juridisch	Door solidariteit beschermd afnemers
11	Regio's inclusief export technisch afsluiten	Technisch	Door solidariteit beschermd afnemers

De maatregelenladder dicteert daarbij de volgorde waarin de maatregelen overwogen worden, geordend van de lichtste naar de zwaarste maatregel. Dit betekent niet dat in een concrete noodsituatie iedere maatregel op de ladder geschikt is om in te zetten ter bestrijding van een gascrisis en verplicht moet worden ingezet⁴.

De maatregelen op de ladder beogen daarbij, in lijn met de verplichting op grond van de verordening, de levering aan de meest kwetsbare groep afnemers - door solidariteit beschermd afnemers⁵, zoals o.a. huishoudens en als essentiële sociale dienst aangemerkte ziekenhuizen - en het functioneren van het landelijk gastransportnet zo lang mogelijk te beschermen.

2.2 Afweging inzet maatregelen BH-G ter bestrijding van noodsituatie

Een noodsituatie dient ingevolge het BH-G te worden bestreden met niet-marktgebaseerde maatregelen waarmee een vraagreductie wordt gerealiseerd om het resterende aanbod in overeenstemming te brengen met de gasvraag. Te dien einde dient aan de hand van de maatregelenladder te worden beoordeeld met behulp van welke maatregelen deze vraagreductie in een concrete noodsituatie op de minst ingrijpende wijze kan worden gerealiseerd. Daarbij is van belang dat de benodigde vraagreductie binnen enkele dagen wordt gerealiseerd en moet worden

⁴ P. 4 van het Bescherm- en Herstelplan Gas

⁵ Huishoudelijke afnemer, door de lidstaat aangewezen stadsverwarmingsinstallaties, voor zover zij verwarming leveren aan huishoudelijke afnemers of essentiële sociale diensten en essentiële sociale diensten (Artikel 1, zesde lid, van de verordening).

geborgd dat de maatregelen die worden ingezet geschikt en noodzakelijk om het beoogde doel te bereiken. Hiertoe moet worden beoordeeld of:

- 1) een maatregel geschikt is om op korte termijn een bijdrage te leveren aan de beoogde vraagreductie;
- 2) het effect en de gevolgen van de maatregel in verhouding staan tot het doel van de maatregel (proportionaliteitstoets); en
- 3) het doel niet op een andere – minder ingrijpende wijze – kan worden bereikt (dit laatste is reeds deels meegewogen in de volgorde van de maatregelenladder).

Bij de beoordeling van de gevolgen van de maatregel dient daarbij niet alleen rekening te worden gehouden met gevolgen voor de afnemers die direct door de betreffende maatregel geraakt worden, maar ook met economische en maatschappelijke effecten die hier voor derden uit voortvloeien (cascade-effecten). Voorts moet worden opgemerkt dat verschillende maatregelen ter realisatie van de benodigde vraagreductie elkaar, afhankelijk van de concrete noodsituatie, elkaar naar verwachting zeer snel op kunnen volgen en in sommige gevallen zelfs gelijktijdig kunnen worden ingezet om zo snel mogelijk zo groot mogelijke impact op de gasvraag te creëren. Het is daarbij de verwachting dat de subsidiemaatregel waar deze regeling in voorziet met name geschikt is om in te zetten wanneer een crisis zich meer geleidelijk ontwikkeld en minder geschikt is ter bestrijding van een crisissituatie die acuut ontstaat ter bestrijding waarvan binnen zeer korte tijd (binnen enkele uren/dagen) een significante vraagreductie nodig is.

2.3 Voorbereiding inzet maatregel 3

Op **PM** is door de Minister voor Energie en Klimaat een alarmniveau afgekondigd. Dit omdat wanneer er zich als gevolg van [PM] een verstoring van de gaslevering of een uitzonderlijk hoge gasvraag voordoet die de gasleveringssituatie aanzienlijk doet verslechteren. Tegelijkertijd constateert de Minister dat de markt op dit moment nog in staat is deze verstoring of vraag op te vangen zonder gebruik te moeten maken van niet-marktgebaseerde maatregelen.

Om dat niet kan worden uitgesloten dat de situatie op de gasmarkt verder verslechtert en het derde en hoogste niveau van gascrisis (noodsituatie) moet worden afgekondigd, bereidt de overheid zich voor op het treffen van niet-marktgebaseerde maatregelen ter bestrijding van een noodsituatie. In het kader van deze voorbereiding heeft de minister op besloten onderhavige regeling te publiceren teneinde mogelijk te maken dat marktpartijen zich voorbereiden op het indienen van aanvragen op het moment dat de minister besluit tot het openstellen van deze subsidiemaatregel.

Het openstellen van deze subsidiemaatregel voor aanvragen zal naar verwachting zeer kort voor of op het moment van afkondiging van het crisisniveau noodsituatie zijn, indien de minister van oordeel is dat deze maatregel een effectieve en doelmatige bijdrage kan leveren aan de bestrijding van een noodsituatie. Openstelling voor aanvragen voor een gasvermindingsperiode vindt plaats door middel van een wijziging van de Regeling openstelling EZK- en LNV- subsidies, waarin wordt opgenomen:

- gedurende welke periode aanvragen op grond van deze titel van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies kunnen ingediend;
- wat het subsidieplafond van de maatregel is; en
- wat het maximale bedrag per verminderde m³ gasverbruik is waarvoor subsidie kan worden aangevraagd.

Intern gebruik

De minister kan de maatregel, afhankelijk van de ontwikkeling van vraag en aanbod gedurende de noodsituatie, voor verschillende achtereenvolgende gasverminderingperiodes openstellen voor aanvragen. Door de regeling gedurende een noodsituatie meerdere keren open te stellen voor aanvragen kan de hoeveelheid gasvraag die met deze subsidieregeling uit de markt genomen wordt zo goed mogelijk in overeenstemming worden gebracht met het verwachte beschikbare aanbod.

Op het moment dat de minister een noodsituatie afkondigt zal definitief worden beoordeeld of de maatregel een effectieve en doelmatige bijdrage levert aan het bestrijden van de concrete noodsituatie en daadwerkelijk wordt ingezet ter bestrijding van de betreffende noodsituatie. Op dat moment zal de openstelling voor de eerste gasverminderingperiode worden gesloten en wordt er een besluit genomen op de ingediende aanvragen.

3. Inhoud van de subsidiemaatregel

3.1 Subsidiabele activiteiten

Op grond van deze subsidieregeling geeft de minister subsidie voor het uitvoeren van een tijdelijk gasbesparingsproject waarmee tijdelijk minder gas wordt afgenomen van een gastransportnet. Om in aanmerking te komen voor subsidie moet met het tijdelijk gasbesparingsproject gedurende tenminste 14 en ten hoogste 28 aangesloten dagen dagelijks gemiddeld 2500 m³ minder gas worden gebruikt als brandstof of grondstof in een productieproces (artikel 4.PM.2, eerste lid).

De tijdelijke gasbesparing moet worden gerealiseerd door het verminderen van productie. Onder productie wordt verstaan het maken van roerende zaken (artikel 4.PM.1). Roerende zaken zijn alle voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten die niet vastzitten in de grond of vastzitten aan een gebouw (artikel 3 van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek). Er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de productie van staal, glas of kunstmest, maar ook aan de productie voedingsmiddelen of voor verkoop bestemde planten. De productie van energiedragers is uitgezonderd van de definitie van het begrip productie en de vermindering gasafname door de vermindering van productie van energiedragers komt dan ook niet in aanmerking voor subsidie. Het gaat daarbij in de eerste plaats om de productie van elektriciteit, maar ook om andere energiedragers zoals warmte, stoom en waterstof. Dit omdat een reductie van de productie van deze (gasgestookte) energiedragers bij een gelijkblijvende vraag leidt tot een toename van de productie bij andere gasgestookte installaties dan wel de leveringszekerheid van de betreffende energiedrager in gevaar brengt.

De tijdelijke productievermindering moet leiden tot een vermindering van de afname van gas van een gastransportnet via de aansluiting of aansluitingen van de aanvrager (artikel 4.PM.2, tweede lid, onderdeel a) of de aansluiting of aansluitingen van een derde (artikel 4.PM.2, tweede lid, onderdeel b). Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een bedrijventerrein dat beschikt over één aansluiting via welke verschillende achterliggende ondernemingen gas afnemen van een gastransportnet. Daarnaast kan de tijdelijke productievermindering leiden tot een vermindering van de afname van een andere, door een derde met behulp van gas geproduceerde, energiedrager die door de aanvrager wordt gebruikt zijn productieproces. Hierbij kan met name worden gedacht aan stoom of warmte (artikel 4.PM.2, tweede lid, onderdeel c). Elektriciteit is hier uitgezonderd als andere energiedrager, omdat bij elektriciteit de kans groter is dat deze ook uit

Intern gebruik

Intern gebruik

andere bronnen afkomstig kan zijn (zoals zon, wind en kernenergie) waardoor geen vermindering van de gasafname door deze derde wordt gerealiseerd.

Een vermindering van productie kan niet alleen worden gerealiseerd door productie-installaties tijdelijk helemaal uit te zetten, maar ook door productie-installaties tijdelijk minder in te zetten. Ook kan een tijdelijk gasbesparingsproject uit verschillende deelprojecten bestaan waarmee gezamenlijk gedurende 14-28 dagen een gemiddelde besparing van 2500 m³ per dag wordt gerealiseerd. Bijvoorbeeld wanneer op verschillende vestigingen van een aanvrager productie-installaties tijdelijk worden stilgezet (artikel 4.PM.2, derde lid). De productievermindering mag evenwel niet gerealiseerd worden door het verplaatsen van productie naar andere productielocaties in Nederland of ander lidstaten binnen de Europese Unie (artikel 4.PM.2, vierde lid).

Als in het productieproces gebruik wordt gemaakt van een warmtekrachtkoppelinginstallatie en deze installatie onderdeel uitmaakt van een tijdelijk gasbesparingsproject dan moet de vermindering van productie als gevolg van het tijdelijk gasbesparingsproject leiden tot een evenredige vermindering van het gebruik van de warmtekrachtkoppelinginstallatie (artikel 4.PM.2, vijfde lid). Dit om te voorkomen de warmtekrachtkoppelinginstallatie tijdens de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject onverkort blijft draaien ten behoeve van de productie van de energiedrager die geen onderdeel uitmaakt van het tijdelijk gasbesparingsproject.

3.2 Referentieperiode

De met behulp van productievermindering te realiseren tijdelijke gasbesparing moet worden gerealiseerd ten opzichte van een referentieperiode. Deze periode wordt voor iedere voor ieder gasverminderingperiode afzonderlijk bepaald.

In principe bestaat de referentieperiode uit de laatste vier weken voorafgaand aan de dag van openstelling van de regeling voor aanvragen voor de betreffende gasverminderingperiode. Daarbij worden de dagen waarop storingen en onderhoudstops plaatsvonden aan een productie-installatie die onderdeel uitmaakt van het tijdelijk gasbesparingsproject buiten beschouwing gelaten. Dit omdat de productie en gasverbruik op deze dagen niet representatief is en zou leiden tot een lager dan representatief productie- en gebruiksniveau tijdens de referentieperiode. De referentieperiode wordt in deze gevallen verlengd met het aantal dagen waarop gedurende de 4 weken voorafgaand aan openstelling van de regeling storingen en onderhoudstops plaatsvonden om te komen tot een zo representatief mogelijk beeld (artikel 4.PM.3, eerste lid).

Er zijn drie gevallen waarin een afwijkende referentieperiode gehanteerd kan worden. Dit kan in de eerste plaats als er bij het tijdelijk gasbesparingsproject waarvoor subsidie wordt aangevraagd sprake is van seizoensgebonden productie. Van seizoensgebonden productie is sprake wanneer productie standaard niet gedurende het gehele jaar maar slechts gedurende een bepaalde periode of bepaalde periodes van het jaar plaatsvindt. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in de tuinbouwsector waar sprake is van teeltseizoenen. Als er in de vier weken voorafgaand aan openstelling van de regeling geen of minder productie heeft plaatsgevonden zoals in voorafgaande kalenderjaren gebruikelijk is geweest gedurende de periode waar het tijdelijk gasbesparingsproject betrekking heeft, dan zou het gebruik van deze referentieperiode geen representatief beeld opleveren. In dit geval dient de aanvrager in zijn aanvraag een representatieve alternatieve referentieperiode opnemen (artikel 4.PM.3, tweede lid). Deze periode

Intern gebruik

Intern gebruik

moet zich bevinden tussen één jaar en één dag voorafgaand aan de dag waarop aanvragen kunnen worden ingediend voor de betreffende gasverminderingsperiode. De keuze voor deze alternatieve referentieperiode moet door de aanvrager in zijn aanvraag worden toegelicht en onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van cijfermateriaal omtrent productieperiodes.

Voorts is de referentieperiode van vier weken voorafgaand aan de dag van openstelling van de regeling voor aanvragen voor de betreffende gasverminderingsperiode niet representatief wanneer een aanvrager tijdens een eerdere gasverminderingsperiode tijdens dezelfde noodsituatie een tijdelijk gasbesparingsproject heeft uitgevoerd waarvan dezelfde productie-installatie onderdeel uitmaakt. Ook is deze periode niet representatief wanneer er minder dan vier weken zijn verstreken tussen de afronding van het tijdelijk gasbesparingsproject waarvan dezelfde productie-installatie onderdeel uitmaakt dat door de aanvrager is uitgevoerd tijdens de eerdere gasverminderingsperiode en de openstelling voor aanvragen voor de nieuwe gasverminderingsperiode. In deze twee gevallen wordt de referentieperiode gelijk gesteld aan de referentieperiode voor de eerdere gasverminderingsperiode waarvoor een tijdelijk gasbesparingsproject waarvan dezelfde productie-installatie onderdeel uitmaakt is uitgevoerd (artikel 4.PM.3, derde lid).

3.3 Openstelling voor aanvragen

Subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject kan worden aangevraagd voor een door de minister te bepalen gasverminderingsperiode (artikel 4.PM.4, eerste lid). Een gasverminderingsperiode is een periode tijdens een door de minister afgekondigde noodsituatie waarin met behulp van tijdelijke gasbesparingsprojecten minder gas wordt afgenomen van een gastransportnet (artikel 4.PM.1).

De minister kan deze regeling voor meerdere achtereenvolgende gasverminderingsperiodes openstellen voor het indienen van aanvragen. Dit, zoals beschreven in paragraaf 2.3, om ervoor te zorgen dat de hoeveelheid gasvraag die met deze subsidieregeling uit de markt genomen wordt zo goed mogelijk aansluit bij het verwachte beschikbare aanbod. Wanneer deze openstellingen voor aanvragen plaatsvinden en wat het begin en het eind van een gasverminderingsperiode is wordt door de minister bekend gemaakt in de Regeling openstelling EZK- en LNV- subsidies 2023 (artikel 4.PM.4, tweede lid).

3.3 Doelgroep

De subsidieregeling is gericht op drie soorten aanvragers. In de eerste plaats ondernemingen die via een aansluiting (of meerdere aansluitingen) op een gastransportnet gas afnemen van gastransportnet met als doel dit te gebruiken in een productieproces. Deze ondernemingen kunnen gas in hun productieproces gebruiken als grondstof (vb. bij de productie van kunstmest) gebruiken of als brandstof (vb. productie van glas) (artikel 4.PM.5, onderdeel a).

De tweede groep betreft ondernemingen gas afnemen voor gebruik als brandstof of grondstof in hun productieproces, maar die zelf niet beschikken over een aansluiting op een gastransportnet en gas afnemen via een aansluiting van een derde. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een onderneming die is gevestigd op een bedrijventerrein dat beschikt over een gemeenschappelijke aansluiting (artikel 4.PM.5, onderdeel b).

De derde groep betreft ondernemingen die van een derde een andere energiedrager dan gas afnemen, die is geproduceerd met gas, met als doel deze

Intern gebruik

energiedrager te gebruiken in een productieproces. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan stoom, warmte of waterstof. Elektriciteit is in dit kader uitgezonderd. Dit omvat zowel elektriciteit die wordt afgenomen van het elektriciteitstransportnet als elektriciteit die van een WKK wordt afgenomen. Elektriciteit is hier uitgezonderd als andere energiedrager, omdat bij elektriciteit de kans groter is dat deze ook uit andere bronnen afkomstig kan zijn (zoals zon, wind en kernenergie) waardoor geen vermindering van de gasafname door deze derde wordt gerealiseerd (artikel 4.PM.5, onderdeel c).

3.4 Hoogte van subsidie

Op grond van deze regeling ontvangt de subsidieontvanger subsidie voor elke m³ gas die als gevolg van de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject waarvoor subsidie is verleend minder wordt afgenomen van het gastransportnet. De hoogte van de subsidie wordt bepaald met behulp van de volgende formule:

$$(P_{ref} - P_p) \times G_{gem} \times T_d \times S$$

In het onderstaande worden de verschillende onderdelen van de formule waarmee de hoogte van de subsidie wordt bepaald nader toegelicht.

3.4.1 Bespaarde hoeveelheid gas

De hoeveelheid gas die door de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject minder wordt afgenomen van het gastransportnet wordt in drie stappen berekend. Eerst wordt berekend hoeveel product er tijdens de projectperiode per dag gemiddeld minder is geproduceerd ten opzichte van de referentieperiode. Dit gebeurt door de gemiddelde hoeveelheid geproduceerd product per dag gedurende de referentieperiode (P_{ref}) te verminderen met de hoeveelheid product die gedurende de projectperiode per dag gemiddeld is geproduceerd (P_p).

Vervolgens wordt dit verschil (P_{ref} - P_p) vermenigvuldigd met de gemiddelde hoeveelheid gas die de aanvrager tijdens de referentieperiode gebruikte voor de productie van een eenheid product (G_{gem}). Het gemiddelde gasverbruik per eenheid bestaat daarbij normaliter uit een vast en een variabel deel. Indien de productie wordt verminderd, maar de productie- installatie(s) niet volledig wordt of worden uitgeschakeld bestaat het gemiddeld gasverbruik per eenheid product alleen uit het variabele deel van het gasverbruik. Het vaste deel van het gasverbruik gaat in dat geval immers door omdat de productie-installatie (s) (zij het minder hard) blijft of blijven draaien. Als de productie-installatie(s) volledig wordt of worden uitgeschakeld bestaat het gemiddeld gasverbruik per eenheid product uit zowel het variabele als het vaste deel van het gasverbruik.

Tot slot wordt de hoeveelheid gas die per dag gedurende de projectperiode per dag wordt bespaard vermenigvuldigd met de duur van de projectperiode in dagen (T_d).

3.4.2 Subsidiebedrag per bespaarde m3 gas

Om te komen tot het totale bedrag aan subsidie wordt de bespaarde hoeveelheid gas vermenigvuldigd met subsidiebedrag per m³ verminderde gasafname (S). Dit bedrag is gebaseerd op basis van de bieding die de subsidieontvanger in zijn aanvraag in de opengestelde tender heeft gedaan (artikel 4.PM.14, eerste lid). Het bedrag dat kan worden geboden is gebonden aan een maximum. Dit maximum wordt door de Minister per gasvermindingsperiode afzonderlijk bepaald aan de hand van de hoeveelheid gas die tijdens de gasvermindingsperiode minder moet worden afgenomen en de gemiddelde brutomarge per eenheid product (gemiddeld

voor alle sectoren). Het maximumbedrag per m³ wordt door de Minister voor de betreffende gasvermindingsperiode, tezamen met de data van openstelling en het subsidieplafond, bekend gemaakt bij de bekendmaking van de openstelling van de subsidiemaatregel voor aanvragen voor de betreffende gasvermindingsperiode in de Regeling openstelling EZK- en LNV- subsidies [2023].

3.5 Tender

3.5.1 Algemeen

De subsidiemaatregel is vormgegeven als een tender, waarbij ondernemingen een bod brengen voor de prijs waartegen zij bereid zijn een in het bod vermeld aantal m³ gas minder af te nemen (artikel 4.PM.14, eerste lid). Op deze manier worden partijen geprikkeld om de door hen te maken kosten (waarvoor geen kostendeekkende vergoeding geldt) op een minimaal niveau in te dienen. Hierdoor wordt een eventueel risico op een commercieel voordeel gemitigeerd. De tender voor een gasvermindingsperiode vindt plaats op een door de minister in de Regeling openstelling EZK- en LNV- subsidies [2023] bekend te maken datum en tijdstip (artikel 4.PM.14, tweede lid). De periode van openstelling, dat wil zeggen de periode waarin in de vorm van een tender een aanvraag kan worden ingediend, verschilt daarbij per gasvermindingsperiode (zie paragraaf 3.3).

3.5.2 De aanvraag om subsidieverlening

Een aanvrager kan deelnemen aan de tender door tijdens de periode van openstelling van de regeling voor een gasvermindingsperiode een aanvraag om subsidie in te dienen. Een aanvrager kan in een gasvermindingsperiode meerdere aanvragen indienen mits deze aanvragen betrekking hebben op verschillende productie-installaties en zowel afzonderlijk als tegelijkertijd kunnen worden gerealiseerd (artikel 4.PM.14, derde lid). Iedere aanvraag bevat maximaal één bieding voor het subsidiebedrag per m³ verminderde gasafname (artikel 4.PM.14, vierde lid).

Op het indienen van een aanvraag zijn de bepalingen van afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing. De aanvraag met daarin de bieding(en) wordt ingediend met gebruikmaking van een door de minister beschikbaar gesteld middel (artikel 19, eerste lid, van het Kaderbesluit EZK- en LNV-subsidies, hierna: het besluit). In dit geval loopt dit via een online loket. Partijen die beschikken over een inschrijving bij de Kamer van Koophandel kunnen door middel van eHerkenning niveau III toegang krijgen tot dit loket. Gedurende de openstelling van de tender kan een aanvraag worden gewijzigd door middel van het doorvoeren van de gewenste aanpassingen in het online loket. Wanneer een aanvraag is gedaan in het online loket wordt automatisch een bevestiging van ontvangst van de aanvraag gegenereerd.

In de aanvraag zijn de gegevens opgenomen zoals beschreven in artikel 4.PM.15. Het gaat daarbij in de eerste plaats om gegevens over de aanvrager en diens contactpersoon (artikel 4.PM.15, onderdeel a).

Voorts bevat de aanvraag de gegevens over de bieding in de aanvraag (artikel 4.PM.15, onderdeel b). Het daarbij in ieder geval om het gemiddeld per dag gedurende het tijdelijk gasbesparingsproject waarvoor subsidie voor wordt aangevraagd te realiseren volume productievermindering, de gemiddelde hoeveelheid vast en variabel gasverbruik per eenheid product gedurende de

Intern gebruik

referentieperiode, het gewenste subsidiebedrag in euro per m³ verminderde gasafname, het aantal dagen gedurende welke de aanvrager aanbiedt productie te verminderen, het aantal dagen na ontvangst van de subsidiebeschikking (maximaal 7) waarbinnen de aanvrager uiterlijk kan beginnen met de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject en hoeveel dagen de bieding in de aanvraag geldig is (maximaal 4 weken vanaf het moment van indiening van de aanvraag). Als het tijdelijk gasbesparingsproject bestaat uit meerdere deelprojecten dienen het gemiddeld per dag te realiseren volume productievermindering, de gemiddelde hoeveelheid vast en variabel gasverbruik per eenheid product gedurende de referentieperiode en het aantal dagen gedurende welke de aanvrager aanbiedt productie te verminderen per deelproject te worden gespecificeerd.

In de derde plaats bevat de aanvraag gegevens waarmee de bieding in de aanvraag wordt onderbouwd (artikel 4.PM.15, onderdeel c). Het gaat daarbij in ieder geval om een omschrijving van de reden van deelname aan de subsidiemaatregel, een opgave van de productielocaties en productielijnen waar de productievermindering zal plaatsvinden, een omschrijving van de wijze waarop de productievermindering op ondernemingsniveau zal worden gerealiseerd (o.a. geheel of deels uitschakelen van de betrokken productie-installaties) en een onderbouwing van de wijze waarop de omvang van de hoeveelheid gasverbruik per eenheid product in het productieproces is bepaald. Als het tijdelijk gasbesparingsproject bestaat uit meerdere deelprojecten dienen deze onderdelen per deelproject te worden gespecificeerd. Daarnaast moet een onderbouwing worden gegeven van de periode die maximaal nodig is met de uitvoering van het project te beginnen en moet een omschrijving worden gegeven van de wijze waarop de subsidieontvanger de voortgang van de realisatie van het tijdelijk gasbesparingsproject monitort. Vervolgens zijn er een aantal onderdelen die alleen in de aanvraag hoeven te worden onderbouwd als de betreffende situatie zich bij de aanvraag voordoet. Als de aanvrager ten behoeve van gebruik in zijn productieproces een energiedrager, zoals bijvoorbeeld warmte of stoom, afneemt van een derde en deze derde die is geproduceerd met behulp van gas dan moet de aanvraag een verklaring van de leverancier van de energiedrager bevatten over het aantal m³ gas dat nodig is om een eenheid van de door de aanvrager afgenomen energiedrager te produceren. Wordt er in het productieproces gebruik gemaakt van een warmtekrachtkoppelinginstallatie, dan moet de aanvraag een beschrijving bevatten van het effect dat de geplande productievermindering heeft op de inzet van de warmtekrachtkoppelinginstallatie. Als de aanvrager gebruik maakt van een alternatieve referentieperiode (zie paragraaf 3.2) dan moet de aanvraag een beschrijving van en toelichting op de representatieve alternatieve referentieperiode bevatten.

Tot slot dient de aanvraag een viertal verklaringen te bevatten (artikel 4.PM.15, onderdeel d). Ten eerste dient de aanvrager te verklaren dat hij zijn gasleverancier heeft geïnformeerd over de aanvraag en de gevolgen die de aanvraag bij verlening heeft voor zijn gasafname. Dit zodat de gasleverancier hiermee rekening kan houden. Ten tweede dient de aanvrager te verklaren dat zijn deelname aan de regeling niet leidt tot toename van productie op andere productielocaties binnen de Europese Unie van de aanvrager of de groep van ondernemingen waartoe aanvrager behoort. Dit om te voorkomen dat afnamevermindering in Nederland tot gevolg heeft dat een in een andere lidstaat een gastekort ontstaat of wordt verergerd. Op grond van artikel 11, zesde lid, onderdeel b, van de verordening mogen lidstaten namelijk geen maatregelen ter bestrijding van een noodsituatie nemen die de gasleveringssituatie in een andere lidstaat ernstig in gevaar kunnen brengen. Op dit verbod op verplaatsing van

Intern gebruik

productie kan een uitzondering worden gemaakt als de aanvrager aan de minister kan aantonen dat het verplaatsen van zijn productie naar een andere lidstaat de gasleveringszekerheid in een andere lidstaat of andere lidstaten niet ernstig in gevaar brengt. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer een noodsituatie een sterk lokaal of regionaal karakter heeft en een verhoging van productie in bijvoorbeeld Spanje de gasleveringssituatie aldaar niet negatief beïnvloedt. Ten derde dient de aanvrager te verklaren dat hij toestemming geeft aan de minister voor het gebruik van de voor de subsidie relevante gegevens die zijn verstrekt bij of krachtens artikel 2.15, tweede en vijfde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 18, eerste lid, van de Wet uitvoering EU-handelingen energie-efficiëntie of titel 4.4 van de Regeling nationale EZK en LNV subsidies die gaat over subsidie voor de indirecte emissiekosten van ETS. In de vierde en laatste plaats dient de aanvrager te verklaren dat hij, noch de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de groep waartoe de aanvrager behoort, geen rechtspersoon, entiteit of lichaam te zijn als bedoeld in artikel 5 terdecies, eerste lid, van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PubEU 2014 L 229). Op grond van dit artikel is het verboden om subsidie te verlenen aan in Rusland gevestigde rechtspersonen, entiteiten of lichamen die voor meer dan 50 % staatseigendom zijn of onder overheidscontrole staan. RVO kan hierbij steekproefsgewijs ook het UBO-register raadplegen.

3.5.3 Afwijzingsgronden

Ingevolge artikel 4:35, eerste lid. Awb kan een aanvraag in ieder geval worden afgewezen indien een gegronde reden bestaat om aan te nemen dat de activiteiten niet of niet geheel zullen plaatsvinden, de aanvrager niet zal voldoen aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen of de aanvrager niet op een behoorlijke wijze rekening en verantwoording zal afleggen omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn. Daarnaast bevatten de artikelen 22 tot en met 24 van het besluit verschillende afwijzingsgronden.

De regeling bevat, in aanvulling op de afwijzingsgronden opgenomen in artikel 4:35 van de Awb en de artikelen 22 tot en met 24 van het besluit, diverse afwijzingsgronden die specifiek zien op tijdelijke gasbesparingsprojecten (artikel 4.PM.12). Op grond van dit het eerste lid van artikel wijst de minister een aanvraag voor subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject af als de aanvrager niet voldoet aan de eisen die in artikel 4.PM.2 gesteld zijn met betrekking tot de subsidiabele activiteiten, wanneer de aanvrager niet voldoet aan de in artikel 4.PM.5 gestelde eisen aan de aanvrager en als dezelfde productie-installatie onderdeel uitmaakt van meerdere aanvragen om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject voor dezelfde gasverminderingperiode. In het laatste geval wordt de aanvraag die het laatst is ingediend afgewezen.

Daarnaast wijst de minister aanvragen in twee gevallen gedeeltelijk af (artikel 4.PM. 12, tweede lid). Dit gebeurt in de eerste plaats als de aanvraag bestaat uit meerdere deelprojecten en door toekenning van de aanvraag het subsidieplafond voor de betreffende gasverminderingperiode wordt overschreden door toekenning van de aanvraag. Het gedeeltelijk afwijzen van de aanvraag gebeurt in dit geval alleen als met de resterende deelprojecten nog wordt voldaan aan het vereiste dat met het tijdelijk gasbesparingsproject tenminste gemiddeld 2500 m³ per dag gedurende 14 dagen wordt gerealiseerd.

Intern gebruik

De tweede categorie gevallen betreft gevallen waarin op grond van deze subsidiemaatregel tijdens een eerdere gasvermindingsperiode al subsidie is verleend voor de uitvoering van een tijdelijk gasbesparingsproject waar dezelfde productie-installatie onderdeel van uitmaakt. Het gedeeltelijk afwijzen van de aanvraag gebeurt in dit geval alleen als de projectperiode van het tijdelijk gasbesparingsproject waar eerder subsidie voor is verleend overlapt met de projectperiode voor het nieuwe project en met het nieuwe tijdelijk gasbesparingsproject ook na gedeeltelijke afwijzing gedurende tenminste 14 en ten hoogste 28 aangesloten dagen per dag gemiddeld 2500 m³ vermindering van de afname van gas wordt gerealiseerd.

Als een aanvraag bij beoordeling niet volledig blijkt te zijn dan is dit op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht een grond om deze aanvraag niet inhoudelijk te behandelen. Wel moet de minister, voor hij besluit een aanvraag niet te behandelen op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de aanvrager eerst de gelegenheid bieden om zijn aanvraag binnen een redelijke termijn aan te vullen. Als de minister besluit een aanvraag niet te behandelen dan wordt dit besluit binnen vier weken nadat de aanvraag is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken aan de aanvrager bekend gemaakt (artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht).

3.5.4 Verdeling van het subsidieplafond: Rangschikking

De minister verdeelt het subsidieplafond, dat per gasvermindingsperiode afzonderlijk wordt vastgesteld in de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies [2023] (zie paragraaf 3.3), op volgorde van rangschikking van de aanvragen (artikel 4.PM.8). Voor zover de minister de aanvragen voor subsidie niet heeft afgewezen, zullen de aanvragen onderling moeten worden gerangschikt. De rangschikking vindt plaats op basis van het geboden subsidiebedrag per m³. Een aanvraag wordt hoger gerangschikt naarmate het geboden subsidiebedrag per m³ lager is (artikel 4.PM.9, eerste lid). Als twee of meer aanvragers in hun aanvraag een zelfde subsidiebedrag per m³ geboden hebben, afgerond op twee decimalen, dan rangschikt de minister de betreffende biedingen in de aanvragen om subsidie voor een tijdelijk gasbesparingsproject op volgorde van binnenkomst van de aanvragen (artikel 4.PM.9, tweede lid).

3.6 Termijn subsidieverlening

Op grond van artikel 26, tweede lid, van het besluit bedraagt de termijn voor het nemen van een besluit op een aanvraag om subsidieverlening ten hoogste 13 weken. Deze termijn kan één maal met ten hoogste 13 weken worden verlengd. RVO streeft er, gezien het belang van het zo spoedig mogelijk aanvangen met uitvoeren van tijdelijke gasbesparingsprojecten, evenwel naar om zo spoedig mogelijk op de aanvragen te beslissen.

3.7 Subsidieverplichtingen

Aan een subsidie voor uitvoering van een tijdelijk gasbesparingsproject worden verschillende verplichtingen verbonden. Ten eerste is de subsidieontvanger verplicht om onverwijld melding aan de minister als na verlening van de subsidie blijkt dat de subsidieontvanger verwacht minder dan 75% van de productievermindering waarvoor subsidie is verleend te zullen realiseren, hij na verlening van de subsidie besluit geen gebruik te willen maken van de verleende subsidie of er na verlening van de subsidie een wijziging plaatsvindt in het

Intern gebruik

Intern gebruik

eigendom van of de zeggenschap over de subsidieontvanger waardoor de subsidieontvanger niet langer voldoet aan artikel 5 terdecies, eerste lid, van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PubEU 2014 L 229). Dat wil zeggen dat de subsidieontvanger als gevolg van een wijziging in de eigendom of zeggenschap over de subsidieontvanger een in Rusland gevestigde rechtspersoon, entiteit of lichaam dat voor meer dan 50 % staatseigendom is of onder overheidscontrole staat (artikel 4.PM.13, eerste lid).

In de tweede plaats is de subsidieontvanger verplicht de minister, als deze daarom verzoekt, binnen twee werkdagen informatie te verstrekken over de voortgang van een tijdelijke gasbesparingsproject waarvoor op grond van deze titel subsidie is verleend (artikel 4.PM.13, tweede lid). Deze melding is louter bedoeld ten behoeve van tussentijdse monitoring van de effectiviteit van de maatregel door de minister. Aan deze melding wordt door de minister tussentijds ten aanzien van de verleende subsidie geen consequentie verbonden. Dit omdat een verwachting uiteindelijk ook anders uit kan pakken. Indien het project uiteindelijk niet volledig wordt gerealiseerd wordt pas bij vaststelling van de subsidie besloten welke gevolg hieraan wordt verbonden.

Tot slot is de subsidieontvanger verplicht om er voor te zorgen dat de gemiddelde hoeveelheid geproduceerd product per dag gedurende het deel van de gasverminderingperiode dat buiten de projectperiode valt niet hoger is dan de gemiddelde hoeveelheid geproduceerd product per dag in de referentieperiode (artikel 4.PM.13, derde lid). Met deze verplichting wordt voorkomen dat er een waterbedeffect optreedt, waarbij de productie buiten de projectperiode wordt opgeschroefd, en er zodanig in de gehele gasverminderingperiode de facto geen (of minder) gasbesparing wordt bewerkstelligd door de subsidieontvanger.

3.8 Subsidievaststelling

De termijn voor uitvoering van een op grond van deze regeling gesubsidieerd gasopslagproject loopt tot de in de subsidiebeschikking opgenomen datum (artikel 4.PM.10, tweede lid). Vanaf dat moment kan de subsidieontvanger een aanvraag om subsidievaststelling indienen. Een dergelijke aanvraag dient te voldoen aan de eisen gesteld in artikel 4:45 van de Awb en artikel 50, tweede lid, van het besluit. Een aanvraag om subsidievaststelling dient ingevolge artikel 52, tweede lid, van de Awb te worden ingediend met behulp van een door de minister voor Klimaat en Energie beschikbaar gesteld middel. RVO stelt hiervoor een formulier beschikbaar.

De aanvraag dient ingevolge artikel 52, tweede lid, van de Awb vergezeld te gaan van een eindverslag. Dit eindverslag dient in ieder geval vergezeld te gaan van een overzicht waaruit blijkt wat het gedurende de projectperiode gemiddeld per dag gerealiseerde productievolume, weergegeven in aantallen of eenheden, ten opzichte van het gemiddeld per dag gerealiseerde productievolume gedurende de referentieperiode is, wat het aantal dagen is gedurende welke de productie is verminderd, wat het gedurende de projectperiode dagelijks gerealiseerde productievolume en hoeveel dagen na verlening van de subsidie is aangevangen met de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject (artikel 4.PM.16, eerste lid, onderdeel a). Uit deze informatie moet blijken wat de subsidieontvanger op dagbasis minder heeft geproduceerd dan dagelijks gemiddeld geproduceerd werd tijdens de referentieperiode.

Intern gebruik

Intern gebruik

Daarnaast dient het eindverslag vergezeld te gaan van een onderbouwing van de gerealiseerde productievermindering ten behoeve van vermindering gasafname. Hierin moet in ieder geval worden toegelicht op welke productielocaties en productielijnen waar de productievermindering ten behoeve van vermindering gasafname heeft plaatsgevonden en op welke wijze de productievermindering ten behoeve van vermindering gasafname op ondernemingsniveau is gerealiseerd (artikel 4.PM.16, eerste lid, onderdeel b). Voorts dient het eindverslag vergezeld te gaan van bewijsstukken waarmee het voornoemde overzicht en de voornoemde onderbouwing worden gestaafd (artikel 4.PM.16, eerste lid, onderdeel c).

Op grond van artikel 50, tweede lid, onderdeel c, van het besluit gaat een aanvraag om subsidievaststelling als het subsidiebedrag € 125.000 of meer bedraagt vergezeld van een controleverklaring van een accountant of accountant-administratieconsulent. Uit die verklaring moet blijken dat met de aanvraag wordt voldaan aan de voorschriften bedoeld in artikel 4:45 van de Algemene wet bestuursrecht. In artikel 4.PM.16, tweede lid, is dit vereiste uitgebreid naar aanvragen om subsidievaststelling waarin het subsidiebedrag minder dan € 125.000 bedraagt. In dat geval dient de tot subsidievaststelling vergezeld van een verklaring van een onafhankelijke deskundige derde. Dit kan een accountant, accountant-administratieconsulent of fiscaal adviseur zijn. Deze verklaring wordt opgesteld met behulp van een door de minister beschikbaar gesteld middel. RVO stelt hiervoor een formulier beschikbaar.

In de verklaring van de accountant, accountant-administratieconsulent of fiscaal adviseur wordt aan de hand van en onder vermelding van de interne registraties en administratie van de subsidieontvanger vastgesteld hoeveel productievermindering er gerealiseerd is gedurende de projectperiode. Daarnaast wordt, als de subsidieontvanger gebruik maakt van een alternatieve referentieperiode, vastgesteld dat er sprake is van seizoensgebonden productie en dat de alternatieve referentieperiode zich bevindt tussen één jaar en een dag voorafgaand aan de dag waarop de subsidieaanvraag is ingediend en representatief is (artikel 4.PM.16, derde lid).

Ingevolge artikel 52 van het besluit dient RVO binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling (dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn is verstreken) een besluit te nemen op deze aanvraag. RVO streeft er naar om zo spoedig mogelijk na ontvangst van de aanvraag een besluit te nemen omtrent vaststelling van de subsidie.

Indien bij vaststelling blijkt dat de subsidieverplichtingen niet zijn nageleefd of het project niet volledig is gerealiseerd of niet is gerealiseerd in overeenstemming met de vereisten van artikel voor subsidieverlening (vb. de eis om gedurende ten minste 14 en ten hoogste 28 dagen dagelijks gemiddeld 2500 m³ gas te besparen) dan vormt dit grond van artikel 4:48, eerste lid, onderdeel b, van de Awb een grond op om de subsidie te wijzigen ten nadele van de begunstigde (lager of op €0 vaststellen) dan wel in te trekken.

3.9 Bevoorschotting

Om te voorkomen dat de subsidieontvanger als gevolg van de uitvoering van het tijdelijk gasbesparingsproject in financiële moeilijkheden komt verstrekt de minister de subsidieontvanger binnen twee weken na de datum van de beschikking tot subsidieverlening automatisch een verschot van 75% procent van de maximale hoogte van de subsidie (artikel 4.PM.17).

Intern gebruik

4. Verhouding tot hoger recht en nationale regelgeving

4.1 Nationaal recht

4.1.1 Algemene wet bestuursrecht

De beslissingen van de minister op aanvragen om subsidie zijn besluiten in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat de formele en materiële algemene beginselen van behoorlijk bestuur die zijn opgenomen in de Awb van toepassing zijn op de totstandkoming en inhoud van de besluiten (hoofdstuk 2 en 3 en titel 4.1 van de Awb) en de bepalingen van hoofdstuk 6, 7 en 8 van toepassing zijn op het bezwaar en beroep bij de bestuursrechter dat door de aanvrager kan worden ingesteld tegen de besluiten van de minister. Ten aanzien van de beslissingen op aanvragen om subsidie zijn voorts de regels van titel 4.2 van de Awb van toepassing op de betaling van de vastgestelde vergoedingen. Voorts zijn op toezicht en handhaving van de naleving van deze regeling de bepalingen van hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

4.1.2 Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en Kaderbesluit nationale EZK- en LNV- subsidies

Deze subsidieregeling vindt zijn grondslag in de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies (hierna: Kaderwet). Op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderwet kan de minister voor Klimaat en Energie subsidie verstrekken voor activiteiten die passen in het beleid inzake energie. Op grond van artikel 3, tweede en derde lid, van de Kaderwet kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur of bij regeling van de minister de activiteiten waarvoor subsidie kan worden verstrekt, nader worden bepaald alsmede andere criteria voor die verstrekking worden vastgesteld. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur of bij regeling van Onze Minister kunnen voorts regels worden vastgesteld met betrekking tot het bedrag van de subsidie dan wel de wijze waarop dit bedrag wordt bepaald, de aanvraag van een subsidie en de besluitvorming daarover, de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen voor de subsidieontvanger, de vaststelling van de subsidie, intrekking en wijziging van de subsidieverlening of -vaststelling, de betaling van de subsidie en het verlenen van voorschotten het verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de subsidie in de praktijk, bedoeld in artikel 4:24 van de Awb. Ook wordt bij of krachtens algemene maatregel van bestuur of een ministeriële regeling voorzien in de vaststelling van een subsidieplafond en de regeling van de wijze van verdeling ervan, tenzij de Minister van Financiën heeft ingestemd met het achterwege laten daarvan.

Deze nadere regels zijn, voor zover relevant voor onderhavige regeling, gesteld in het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV- subsidies. Dit besluit bevat daarbij, voor zover relevant voor onderhavige regeling voorschriften omtrent het verstrekken van subsidie (artikelen 2-4), de hoogte subsidie (artikelen 5-9), subsidiabele kosten (artikelen 10-15), de wijze van verdelen en subsidieplafond (artikelen 16-17), het indienen van de aanvraag (artikelen 19-21), afwijzingsgronden (artikelen 22-25), de beslissing op de aanvraag (artikelen 26-29), voorwaarden voor de subsidieontvanger (artikelen 30-34), verplichtingen van de subsidieontvanger (artikelen 35-44) en de subsidievaststelling (Artikelen 49-53).

In de Regeling Nationale EZK- en LNV-subsidies zijn voorts enkele nadere algemene voorschriften (hoofdstuk 1) en specifieke regels opgenomen met betrekking tot de verschillende subsidiemodules op verschillende EZK en LNV

beleidsterreinen. Met deze regeling is een nieuwe titel ingevoegd in het hoofdstuk 4 (Energie en Klimaat).

De Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies [2023] bevat tot slot de subsidieplafonds en openstellingsperioden voor het jaar [2023] van de subsidiemodules die zijn opgenomen in de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (RNES). Met deze regeling is een nieuwe regel toegevoegd in de tabel van artikel 1, tweede lid, van deze openstellingsregeling.

4.2 Europeesrechtelijke aspecten

4.2.1 Verordening (EU) nr. 2017/1938

Zoals beschreven in paragraaf 2.1 van deze toelichting dient deze regeling ter uitvoering van maatregel 3 uit de maatregelenladder die in het Bescherm- en Herstelplan gas is opgenomen met maatregelen ter bestrijding van het derde en hoogste niveau van gascrisis als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel c, van Verordening (EU) nr. 2017/1938.

4.2.2 Dienstenrichtlijn en technische voorschriften

De regeling bevat geen technische voorschriften in de zin van richtlijn nr. 2015/1535/EU⁶ en valt ingevolge artikel 1, derde lid, van richtlijn 2006/123/EG niet onder de reikwijdte van de dienstenrichtlijn⁷.

4.2.3 Staatssteun

De subsidie die op grond van deze maatregel wordt verstrekt bevat staatssteun als bedoeld in artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

In de Mededeling van de Commissie inzake een tijdelijk crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne⁸ heeft de Europese Commissie aangegeven dat het steunmaatregelen gericht op het stimuleren van het vrijwillig verminderen van de vraag naar aardgas zal beoordelen op grond van artikel 107, derde lid, aanhef en onderdeel b, van het VWEU. Op grond van dit artikel kunnen steunmaatregelen als verenigbaar met de interne markt worden beschouwd wanneer het gaat om de verwezenlijking van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang te bevorderen of een ernstige verstoring in de economie van een lidstaat op te heffen. In deze mededeling heeft de Europese Commissie ook aangegeven welke aspecten zij van belang acht bij de beoordeling van steunmaatregelen gericht op het stimuleren van het vullen van gasopslagen.

Overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU is deze regeling ter goedkeuring voorgelegd aan de Europese Commissie. [PM conclusie EC n.a.v. notificatieprocedure]

5. Gevolgen

⁶ Richtlijn 2015/1535 /EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie (PbEU 2015, L 241)

⁷ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PbEU 2006, L 376).

⁸ C(2022) 7945 final, randnummer 37.

5.1 Financiële gevolgen

Het vrijwillig afschalen van de productie tegen een vergoeding leidt naar verwachting niet tot grootschalige economische gevolgschade voor bedrijven. Bij al te grote financiële gevolgen kunnen bedrijven immers afzien van deelname.

De financiële gevolgen voor de Rijksoverheid zijn beperkt tot de uitvoeringskosten en subsidiekosten. De uitvoeringskosten worden geraamd op PM.

Er is geen subsidiebudget gereserveerd voor de regeling tijdelijke vermindering gasafname. Als een noodsituatie zich voordoet en het instrument ingezet wordt zal dit te zijner tijd in een suppletoire begroting worden verwerkt.

Rekenvoorbeeld:

Als in de subsidieregeling tijdelijke vermindering gasafname wordt uitgegaan van een streefwaarde van bijvoorbeeld 3 miljoen m³ aardgasbesparing per dag voor 28 dagen, dan leidt dat bij een gemiddeld bod van 2 euro per m³ (op basis van het veilingssysteem) tot de totale kosten van de regeling: € 168 mln.

Het totale subsidiebudget en de maximale vergoeding per m³ zijn afhankelijk van de aard van de gascrisis en zullen bij een definitieve openstelling nader bepaald worden.

5.2 Regeldruk

De openstelling van de TVVG heeft effecten op de regeldruk. Alle aanvragers van subsidie moeten een aanvraagformulier inclusief onderbouwing van de bieding indienen. Alle ontvangers van subsidie zijn daarna met de gebruikelijke taken belast, die onder meer terug te vinden zijn in de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies en het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies (hierna: Kaderbesluit). Er wordt niet afgeweken van de standaardbepalingen en standaardformulieren die zijn ingericht op minimale administratieve lasten. Zo hoeven er geen voorschotaanvragen te worden ingediend, omdat voorschotten automatisch worden uitgekeerd.

Bij de aanvraag van de subsidievaststelling moet een eindverslag worden ingediend waarin de productievermindering wordt gekwantificeerd en wordt onderbouwd.

Voor de openstelling van de subsidiemodule TVG worden per tender in totaal circa 75 aanvragen verwacht, waarvan naar verwachting voor circa 73 aanvragen subsidie verleend zal worden. De administratieve lasten worden geschat op € 421,920. Dat is 0,47% van het totaal beschikbare subsidieplafond van € 90 miljoen per tender. De verdeling van de administratieve lasten is voor 79% bij de aanvraag, 4% tijdens de aanvraag en voor 17% bij de vaststelling.

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

6. Uitvoeringsaspecten en handhaving

De uitvoering van deze subsidieregeling is in handen van RVO, onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. RVO is verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van deze regeling en maakt daarbij gebruik van de mogelijkheden die de Algemene wet bestuursrecht (Awb) biedt.

RVO heeft de regeling getoetst op de doelmatigheid en de gebruiksvriendelijkheid voor subsidie-aanvragers en RVO. [PM conclusie RVO n.a.v. UHT].

7. Consultatie

[PM in te vullen na internetconsultatie]

8. Moment van inwerkingtreding

Deze regeling treedt inwerking op de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin deze wordt geplaatst.

Daarbij wordt afgeweken van het beleid inzake de vaste verandermomenten. Het is in verband met [PM]. Het wordt daarom niet verantwoord geacht om te wachten tot een eerstvolgend vast verandermoment.

Artikelsgewijs

Artikel 4.PM.1

Aansluiting

Voor de definitie van het begrip aansluiting is aangesloten bij de definitie die wordt gehanteerd in artikel 1, eerste lid, onderdeel m, van de Gaswet. Ingevolge dit artikel is een aansluiting één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een gastransportnet dat wordt beheerd door een netbeheerder en een gastransportnet dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder.

De Minister voor Klimaat en Energie,